

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 7 de Febrer de 1913

Núm. 31

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXUOSAS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS
Cotxes a tots els trens → Plassa de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES
SERVEY DE GRAN LLUIMENT
PERA BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Espléndida iluminació.--Servey esmerat.--Cuyna selecta.--Perruqueria y banys.

El conflicte d'Orient

Parlen de nou els canons

Fracassades les negociacions de pau per no avenirse Turquia a cedir a les pretensions dels Estats aliats, han pres de nou la paraula les terribles boques que vomiten foc i sembren la mort damunt del camp de batalla. Aneu a sapiguer, ara, quan callarán!

De les cancelleries venen notes optimistes. Les potencies treballen més que mai per la pau. Alemanya, per medi del seu embaixador a Londres, príncep Lichnowsky, proposa diverses mides encaminades a fer pressió sobre Turquia. Rússia, la directora de les nacions esclaves, aconsella a Bulgària que renúci les negociacions. Àustria fa la pau amb Rússia per medi de la carta autògrafa de l'emperador al Tzar.

No passarà res—diuen les cancelleries—la guerra serà de curta durada; una guerra de per riure; nosaltres treballam per la pau.

Pero fa una temporada que la diplomàcia s'erra de mitg a mitg, com els calendaris a 5 cèntims que pronostiquen el temps de tot un any. Molt fàcil es que ara sofreixi una altra equivocació.

L'esperit públic búlgar empeny al seu Govern cap a la presa de Constantinopla, somni tradicional d'aquell poble. De manera que l'assegurança de que sols se renuïarien les hostilitats a Adrianòpolis pot ser una altra profecia diplomàtica fallida.

Si arriben los búlgars a Constantinopla, aleshores se planteja la qüestió dels estrets (Bósfor, Mar de Màrmara i Dardanels), amb tot el seguici d'interessos mundials contraposats que de allí deriven...

El moment actual no pot ser d'horitzons més negres.

Polítiques

La llei de Jurisdiccions

Oficiositat

«El Ejército Español», que coneix íntimament lo pensament del ministre de la Guerra, diu que com en la declaració ministerial se parla de la derogació de la llei de jurisdiccions, amb lo fi de que l'opinió ne s'extravii i evitar que's fassin comentaris sobre una base falsa o movediça, es convenient traçar l'història i els procediments de la llei de jurisdiccions.

Al efecte fa història de tots els antecedents de la qüestió i acaba amb el següent paragraf:

L'història de la llei de jurisdiccions marca molt clarament el camí que s'ha de pendre, l'orientació que es precisa adoptar, si no's vol anar a un fracàs.

No poden anar els delictes d'injúria i calúnnia a l'exercit a la competència del tribunal del Jurat, perquè això seria tornar a l'impunitat; no poden portar-se als tribunals de Guerra més que amb efectivitat, que amb la sanció dels delinqüents, sense castes de representants parlamentaris per un cantó i de ciutadans sense'l «salvo-conducto» d'una acta per l'altre, ja que això equivaldria a l'impunitat.

No pot, per últim, desaparèixer dels cossos legals la penalitat severa per als delictes contra la patria, els seus emblemes i himnes, i tot això, requereix, ademés, que no hi hagi amb freqüència aquestes bagades d'indults i amnisties amb que uns i altres governs, conservadors i liberals, ens obsequen massa sovint, amb perjudici greu de la disciplina social.

Deixant de banda tot això, vingui en bon-hora la reforma de la llei de jurisdiccions. Sense això, no pot venir, i no ens cega l'egoisme, perquè nosaltres

també hem sigut perjudicats per ella.

An això sens dubte se refereix el comte de Romanones al dir en la seva declaració ministerial que no's despullarà'l poder públic d'aquelles lleis que siguin indispensables per a la defensa vigorosa de's grans principis en que descansen la patria i l'exercit. Aquest propòsit del Govern mereix nostra aplaudiment.

Lo del «Credit Forcier» Dimissió den Perez Caballero

Aquests dies s'ha comentat molt en els cercles polítics de la Vila i Cort, l'afar del «Credit Forcier» en el qual hi están compromesos alguns personatges de l'alta política espanyola, en d'ells el qui ha sigut fins ara embaixador d'Espanya a París senyor Perez Caballero.

S'ha comentat també molt la pressa amb que en Romanones ha acceptat la dimissió del ex embaixador. En un dels pròxims concells se no-

En segona pagina: Les eleccions provincials

menarà el sustitut del senyor Perez Caballero.

Se creu que serà'l marquès de Villaurrutia.

Els socialistes i la Conjunció

Parlant amb Conjuncionistes

Segons telegrafiaen a la premsa diària de Barcelona alguns corresponents que diuen haver parlat amb característics individus de la Conjunció republicana-socialista, demanantlos la seva opinió respecte al comunicat dirigit pel Comité Nacional Socialista al d'Española de París, han manifestat que ha sigut tan sols per a satisfer un desitg dels de París i causar un efecte, pero careix de tota importància, tota vegada que aquell Comité no te cap influència sobre'l de Madrid per lo que no pot tenir

eficacia la seva actitut, segons los senyors consultats pels aludits corresponents.

La conjunció continuarà—ha dit un individu del Comité—cada vegada més unida, car el país i la política ho exigeixen i requereixen.

Tenen la paraula ara, diem nosaltres, els socialistes de Reus y alguns altres del reste d'Espanya que sembla con perduraris del rompiment del pacte fet ab els republicans, fundant se en que den haver desaparegut el fi que ajuntava a republicans i socialistes—que era'l de proclamar la República—tota vegada que hi ha republicans tant autorisats com l'Azárate que rendeixen homenatge a les institucions monàrquiques, segons així califica la socialista aludida, a l'entrevista aquests prohoms republicans ab el rei.

Diem això, no ab l'intent, com se diu vulgarment, de ficar els dits, a la gola dels socialistes reusencs, sino més aviat en resposta de les afirmacions fetes per

8
criteri filològic, que aixís com aixís ja fou tingut en compte? Ningú podrà considerar-se en perdua a l'abandonar les pobres personals originalitats per adoptar la pompa escrita d'una llengua igualment usada per tots els pobles de llengua catalana.

I
No s'escriurán amb *a* sino amb *e* la terminació del plural dels noms en *-a* i les terminacions verbals en *-s*, *-n*, *-m* i *-u* d'aquells temps en que la tercera persona del singular acaba en *-a*; així, tot escrivint-se *taula, forca, formiga, força, teorema*, etc., amb *a*, s'escriurá, en el plural, *taules, forques, forces, teoremes*, etc., amb *e*, tot escrivint-se *pensa, trenca, prega, siga*, etc., amb *a*, s'escriurá *penses, pensen, trenques, trenquen, preguntes, pregunuen, sigues, siguen*, etc., amb *e*, tot escrivint-se *pensava, dormia, faria*, etc., amb *a*, s'escriurá *pensaves, pensaven, pensàvem, pensàveu, dormíes, dormíen, dormíem, dormíeu, fariés, farién, fariem, fariéu*, etc., amb *e*.

II
S'escriurá *g* i no *j* davant de *e*. Ex.: *gendre, geniva, geografia, gerani, ginebreda, girafa, marge, ingenu, gastralgia, sacrilegi, menges, mengivol* (en que la lletra *g* representa el mateix so que la lletra *j* en *jaspi, jove, jura, gorja, menjja, menjoteja*); — *aventatge, metje, relletoje, viatsen, viatsin* (en que les lletres *ts* representen

XV i XVI van deixar-nos una tradició literaria de grafies generalment admeses que foren graciós expressió del seny de la nostra llengua, fàcil i constant en els registres i diplomes cancellerescs, un poc més difícils de collir entre les errades i extravagancies dels escriptors privats. L'origen etimològic de les paraules imposa solucions en la seva transcripció gràfica d'una força científica indiscutible en la nostra i en les altres llengües romàniques. Una tendència natural mou l'home d'estudi a deixar marcats a la paraula escrita els valors fonètics dels sons fins allà on la seva expressió resulta possible.

Cap d'aquests criteris, però, té una valua científica prou gran per a imposarse sempre que's troba en contradicció amb els altres. La tradició literaria no fou sempre constant i quedà compromesa per una admissió servil de formes estranyes en els segles XVII, XVIII i XIX, sense comptar que existeixen lleis vitals d'evolució de les llengües que impedíren avui a qualsevol llengua parlada l'adopció absoluta de formes ortogràfiques corrents a l'Edat Mitja. L'etimologia no sempre és tant precisa com en els mots que vénen del grec o del llatí i fins en aquests no pot autoritzar la restauració de lletres i formes caigudes en desús, rebutjades per la tradició, contraries a lleis fonètiques ben vives. La solució fonètica és força sovint imperfecta per ser molt més gran el nombre de sons que el de lletres per a representar-los, a més a més de ser causa de perturbació la lluita entre formes fonètiques dialectals contradictòries.

aquells conjuncionistes que atribueixen una autoritat omnímoda an el Comitè de Madrid, com si's tractés d'un poder personal, indiscutible entre'ls seus, com el d'En Lerroux, contra'l poder del qual no hi ha apelació possible dintre'l seu partit mal titulat democràtic i radical.

El perill del Marroc

Comentant l'article de "Le Temps"

Comentant l'article de «Le Temps» que feia referència a l'intel·ligència franc espanyola amb respecte a la colonització del Marroc, dia el diari republicà madrileny «El País» que no tenim més remei que acudir a un pacte amb França per a vigilar la frontera del Saha amb la colònia del Riu d'Or; però li sembla excessiu tolerar que'ls francesos policíes entrin en nostra zona, així com nosaltres tampoc podem entrar en la seva. Permetre que les tropes franceses, entrin a Riu d'Or perseguint a les tribus nòmades és un atentat a nostre territori que cap Govern pot consentir i ademés encloa una ofensa a nostres forces militars suposant-les impotents pera mantenir l'ordre i la seguretat en aquell territori.

Tant valdria això com entregar la colònia a França, renunciant a la nostra possessió.

No podem creure—afegeix—que a Burdeos s'hagi pactat altra cosa que un senzill auxili d'un país a l'altre, quedant cada un obligat a la guarda i defensa de lo seu. Ampliar l'intel·ligència, esborrant les fronteres, constituïria un cas de responsabilitat per al Govern que s'hi llençés bojament.

Oficines electorals

Se posa en coneixement de tots els ciutadans, que desde demà divendres, quedaran obertes al públic les oficines electorals establertes en la sala d'actes del Foment Republicà Nacionalista.

Hores de oficina: de 9 a 12 de la nit els dies feiners i de 3 a 8 els dies festius.

Eleccions provincials

UN ASPECTE DE LA LLUITA

Generalment, les eleccions per a diputats provincials desperten poc interès perquè l'organisme que les motiva es tan radicalment artificiós que no té cap arrel en la consciència popular.

Els ciutadans que s'interessen pels debats que's plantegen en les cambres legislatives, fins aquells que s'entusiasmen i apassionen seguint el desenvolupament de la vida dels Ajuntaments, permaneixen indiferents a la acció de les Diputacions provincials que, com la de Tarragona, son uns organismes sense ànima, que realitzen mecànicament les seves migrades funcions burocràtiques, lluny de tot ambient de lluita, sense que'ls seus ecos arribin mai fins a la multitud.

No es que, en realitat, les Diputacions provincials no puguin realitzar tasca profitosa per a el país;—i la prova irrefutable ens la dona la Diputació barcelonina, per no cercar exemples en les comarques del Nord,—però lo cert es que la Diputació tarragonina passa quasi bé desapercebuda als ulls de la generalitat dels ciutadans i això explica perfectament la indiferència del cos electoral quan se tracta del nomenament de diputats.

Amb tot, hem de convenir en que'l cos electoral es injust al mostrar-se retret, perquè, quan no per altre motiu, deuria tindre especial interès en exercir el dret del sufragi, amb tot aquell respecte, amor i entusiasme que mereixen totes les conquestes de la Democràcia, aconseguides a costa de grans sacrificis. El poble no pot, no deu consentir mai que per la seva apatia, par no fer us del vot que la llei posa a les mans de tots els ciutadans, les Diputacions provincials siguin el cau fosc ont s'hi guaireixen les desferres de tots els cacicats. En les Diputacions, més que en els Municipis, precisament perquè les actes dels diputats no son directament fiscalitzats per la massa ciutadana, es ont hi campen, a voltes, molts d'aquells polítics que no poden surar en més lluminoses esferes i que son un corc que poc a poc va xuclant la sava del país, en-

lloc de realitzar la tasca benefactora que els está encomanada, i aixó sols, mereix que'ls ciutadans po-in especial cura en la elecció dels homes que han d'administrar l'hisenda provincial.

I si aixó podem recomanar-ho amb insistència, fins ara, donada la situació actual no hem d'esgatimar sacrificis en la nostra actuació fins a aconseguir que la nostra veu sigui escoltada i que'l poble en maça col·labori amb arduesa a la selecció dels diputats que han d'anar a integrar la Diputació tarragonina.

Tothom sab, ningú pot ignorar-ho, que les forces vives de la Catalunya renaixent, responen a la veu d'un home preclar nacionalista avençat,— d'un dels homes representatius de la Democràcia catalana, den Manel Folguera i Durán,—han realitzat l'obra magna de donar vida i esperit a les Diputacions, de transformar en organisme vital lo que fins ara no eren més que ficcions creades per la legislació vigent, per medi de la creació de la Mancomunitat catalana.

Amb tant d'èxit i tant de braó han realitzat la campanya els nostres amics i correl·ligionaris de la Diputació de Barcelona, que darrera seu s'han emportat a tot el poble de Catalunya sense distinció de classes ni de partits. No hi ha hagut ningú, absolutament ni un català, que hagi tingut la gosadia d'oposar resistència a l'allau de la opinió catalana i fins aquells homes afiliats a partits que sistemàticament rebutjaven totes les iniciatives que portaven el segell del nacionalisme, fins els partits anticatalans, s'han vist arrocegats per la corrent i han hagut de treballar per a l'assoliment de tant noble com llegítima aspiració patriòtica.

La Mancomunitat no és encara un fet. Pendent d'aprovació en el Senat la Llei que l'autorisa, breguen desesperadament els buròcrates de la Cort per a que siga aplaçada indefinidament la seva discussió. Però serà en va tot lo que fassin, perquè tot el poble català demana la promulgació de la Llei i no hi ha força política capassa de burlar la voluntat d'un poble com el nostre.

Hem de suposar, doncs, que dintre breu temps la mancomunitat catalana serà una esplendorosa realitat, i que'ls futurs diputats provincials tindran una esfera d'acció molt més ampla que la que han tingut fins ara i que la seva acció deixarà sentir-se d'una manera directa i efectiva en tots els cercles de la vida social.

Un cop constituïda la Mancomunitat, se resoldran a Catalunya tots aquells problemes que poden determinar la riquesa i la prosperitat del país, convertint-se les Diputacions en verdaeres Cambres legislatives dintre l'ordre administratiu.

Amb aquest avenir tan hermós, no val la pena, ciutadans, de que poseu tot el vostre interès en la tria dels homes que han de anar a complir tan delicades funcions dintre la Mancomunitat?

Nosaltres no venim avui a sentar prejudicis ni a combatre o defensar aquesta ni aquella candidatura. Nosaltres no pretenim més sinó que'l poble se desperti, que les vinents eleccions provincials siguin una batalla lliurada per tots els ciutadans amb consciència plena dels seus actes; i no volèm més que aixó ni perseguim altra finalitat amb aquestes ratlles, perquè tenim plena confiança en el bon sentit i en el do d'aert del cos electoral.

Si'ls ciutadans analitzen candidatures, si's prenen la molestia de pençar en la obra que han realitzat uns i altres, si'ls electors voten, necessariament triomfarán els millors. Si pel contrari, les eleccions provincials que s'aveïnen transcorreguessin monòtomes i encalmades en mitg de la indiferència pública, triomfarien els polítics més astuts, els que coneixen més a fons l'art repugnant d'encastellarse a espalltes del poble que dorm.

Aquest es un dels aspectes de la propera lluita mirantla desde'l cim de la conveniència patriòtica, però'n te d'altres d'aspectes altament interessants que anirem sotmetent a la consideració dels nostres llegidors.

La reunió d'anit

A la crida de la Junta Municipal del nostre partit hi respongué una extraordinària concurrència que invadiá la sala d'actes del Foment Republicà Nacionalista.

L'objecte de la convocatòria de la reunió, no era altre que la de sancionar la candidatura confeccionada i la norma de conducta a seguir per la Unió Federal Nacionalista Republicana en les eleccions per a diputats provincials.

A l'hora en que escrivim aquestes ratlles anava a començar la reunió que tenia el caràcter d'Assamblea deliberadora. Ens es, doncs, impossible fer avui la ressenya detallada de la reunió.

En la edició pròxima ne parlarem amb la extensió a que's fassi mereixedora.

Indecisions i vaguetats

Com succeeix en tot període electoral, el partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana ha donat una nova prova de mètode i de disciplina.

Mentres l'adversari passa'l temps intriguant pera vencer rivalitats i ambicions insanes, nosaltres avencem amb decisió i valentia i amb l'ordre i confiança que imposa la via ampla i lluminosa de la conseqüència i de la llealtat per on trasquem.

I es que la nostra política no es la de la intriga; la nostra actuació no es tortuosa ni al seu entorn hi ha nuvolositats. Nosaltres tracem els nostres plans a plena llum, i la nostra acció es la soma de la voluntat i de l'esforç de tots els amics i correl·ligionaris.

Per xó la nostra conducta es la més franca i resolta. D'aixó n'estem orgullosos i sentim veritable joia al dir que mentres la activitat dels nostres adversaris queda envoltada en l'ombra, que mentres lluita la conveniència i la paraula empenyada, nosaltres hem començat els treballs d'oficina i altres que per la nostra manera d'actuar, son indispensables a la perfecta organització de la campanya electoral.

L'entusiasta col·laboració de la Joventut Nacionalista Republicana.

Ens comunica el secretari de la Joventut Nacionalista Republicana, que en l'Assamblea celebrada per aquesta en el Foment Republicà Nacionalista el prop passat diumenge, se prengué l'acord unànim, per aclamació entusiasta, de posarse a la disposició de la Junta Municipal d'U. F. N. R. pera col·laborar ab la fe ardenta i els entusiasmes virils de la Joventut, al millor èxit de les eleccions.

També's prengué l'acord entremitg d'aclamacions, de que la Joventut fassi sentir la seva veu en tots els actes de propaganda electoral que celebri'l nostre partit.

L'Assamblea fou presidida per nostre estimat company Anton Batlle, president de la Joventut, acompanyat per tots els demés individus del Consell.

Hi assistí gran concurrència de joves nacionalistes republicans.

I's pronunciaren nombrosos, eloqüents i entusiastes discursos en pro de la nova batalla que va a donar el nostre partit en els comicis.

ESPECTACLES

SALA REUS

Escallides sessions de cinematografia tots els dijous, dissabtes i dies festius. Avui divendres sessions extraordinàries.

Informació Local

Un periòdic de Barcelona publica un telegrama d'aquesta ciutat en el que's diu que sembla que ha quedat oblidada la realització del projecte de construcció de la plaça-mercat a l'arraval de Robuster.

Segons nostres notícies l'expedient está en curs i s'espera l'aprovació del projecte per la Superioritat per a esser realitzat.

6
Els membres de la Ponencia ortogràfica de l'Institut i l'Institut en ple han arribat a un compromís entre aquests criteris igualment científics, resolent-se en cada cas per la solució que més els concordava o pel criteri que amb més força pugnavia per sostenir-se adins del sistema que del conjunt anava resultant. No han pogut oblidar que, en la lluita entre diferents formes dialectals, la metròpoli té una gran influència en la formació d'una llengua literaria, ni han menyspreat el valor fonètic de certes regions que distingeixen lletres confoses en la pronunciació de Barcelona. No sempre han pogut ni han cregut haver-se de substraure a consideracions sentimentals que neixen de l'actual lluita en la producció literaria.

III. Per aixó, al girar els ulls enrera i considerar el camí que hem fet, no podem estar-nos de pensar que en les discussions de l'Institut per la formació d'aquestes normes ortogràfiques s'han registrat en compendi totes les opinions en lluita que's regiren en l'actual producció literaria de Catalunya.

No sols hi han trobat defensors els diferents criteris, sinó els sistemes més generals fins ara. L'ortografia que posava el seu més alt valor en el respecte de les formes tradicionals, la que va començar per l'instauració de grafies més directament fonètiques i ha anat perfeccionant-se amb la restauració de formes corrents en els nostres clàssics, la més radical que no reculà davant de la generalització de signes nous i de la supressió de tota mena de lletres mortes, totes hi han tingut

7
ferms defensors que, reduïdes les diferències tècniques, han sostingut la resistència en aquell ordre de raons sentimentals aon se vé a parar algunes vegades en l'adopció d'una sola ortografia.

I si, havent-se escoltat tot i sospesat i discutit, ha arribat l'Institut a un conjunt de solucions harmòniques (per què no hauriem d'esperar que servis per a tots els catalans lo que s'ha fet tenint presents tots els criteris i els sistemes generalment coneguts a Catalunya? El que trobi en aquestes normes solucions en contradicció amb el seu pensar, consideri que altres, pensant com ell, s'han trobat davant de raons científiques tant sòlides, que abans de consentir-hi ell ja hi han consentit.

Es indubtable que hi ha en aquestes normes ortogràfiques un seny que va afirmant-se i consolidant-se per sí sol entre mitg de la més gran diversitat de formes, desde molt abans de crear-se l'Institut, com subsistirà i se consolidarà més encara d'aquí andavant. ¿Per què havia d'oposar-se ningú que bon català sigui a l'interès vital de la nostra llengua de vestir-se amb formes consagrades i definitives? L'incoherència i la diversitat de normes ortogràfiques col·loca avui la llengua catalana en condicions d'inferioritat per a triomfar en la concurrència ab les altres llengües romàniques.

Posem-nos tots a escriure el català amb la mateixa ortografia, i haurem augmentat en una mida quasi bé incommensurable l'escassa facilitat que avui té el poble per a apropiarse'n la seva expressió literaria. ¿Què val davant d'aixó l'escrúpul d'un

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. -- Teléfon 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífics departaments per a família. :: Servey especial de primer ordre per grans bodes y banquets. :: Luxosos salons independents. :: Cuina, la més selecta GARAGE PER AUTOMOVILS.

En real ordre del ministeri de Marina s'ha disposat el nomenament d'una comissió teòrica per a estudiar la rehabilitació del port de Tortosa.

Rafel Morató Esteve
VETERINARI

Clinica: Arraval baix de Jesús, 10.
Domicili: " " " 19, 2.ª

Durant el passat mes de Janer se registraren en aquesta provincia 33 accidents del treball, dos d'ells seguits de defunció.

A la tarda d'ahir varis vehins del carrer de Misericòrdia avisaren al arcaide de barri que devia ocórrer algun accident a la vehina Josepa Ribas Bertran. Fou despanyada la porta del pis trobant-la efectivament accidentada.

Va esser auxiliada per individus de la Creu Roja i el metge forense senyor Borrás, essent després traçada al Hospital.

Per a tractar del arrego del teatre del Centre de Lectura, celebrarà aquesta entitat reunió general extraordinària el proper diumenge, a les cinc de la tarda.

— Doctor A. Tort Nicolau —

Especialista en parts y enfermetats de la dona.—Ex què de la Maternitat y Inclusa de Madrid

Consulta de 5 a 9 en son Consultori, arraval de Sant Pere, 45, principal.—Consulta de 11 a 12 y de 3 a 5, plassa de Prim, 6, segón.—Teléfon 78.

Además de la candidatura del comte de Romanones per a la presidencia del Ateneu de Madrid, se presenta la den Ramón i Cajal i la den Dato.

A quarts de quatre de la tarda d'ahir al carrer de Monterols se desboà un cavall que guiava un carro, prenent vertiginosa carrera cap a la plaça de la Constitució. Sortosament un jove montà al carro per la part trassera i pogué detindre al animal, evitant aixís alguna sensible desgracia.

El Botllet Oficial publica el repart de gastos carcelaris entre els pobles dels partits judicials de Falset, Tarragona i Reus.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13.-REUS

Varis vehins que'ls diu reuges, en les hores del sol, tenen la costum de passejarse pel passeig de Mata, se'ns han queixat de l'abús que cometen alguns ciclistes invadint en totes direccions el pas central del passeig, destinat al públic, amb lo qual se contravenen les ordenances municipals i's posa en perill de qualsevol impensat atropell, per part de les bicicletes, als vianants.

Traslladem la queixa al senyor arcaide, del que esperem procurarà evitar el referit abús, reforçant si convé en els dies festius, la vigilancia en aquella concorreguda via.

Aquesta nit tindran lloc a la Sala Reus dues extraordinàries sessions de cine, amb un selecte programa, en el que hi figuraran hermoses i artístiques pelicoles.

Ostres verdes de Marennes (de 1.ª y 2.ª classe) y d'Arcachón

Se serveixen a preus econòmics en l'acreditat Bar de J. SAGALA, carrer de Sant Joan.

S'ha anunciat la vagant d'académic de la Reial Academia Espanyola, per la mort del senyor Moret.

El diputat provincial nostre distingit amic don Josep Mestre Miquel, havia de donar anit una conferencia al Raurell, sobre'l tema «El fret i les gelades. Dany que causen a les plantes i mane- ra d'evitar-los».

Aquesta tarda, a dos quarts de vuit, se reunirà en sessió pública l'Excm. Ajuntament.

TRASPÁS. Antic y acre- ditat comerç d'ultramarins, magatzem de cortits per sabaters, ferreteria, merceria, quincalla y altres.—En bones condicions, per defunció y no poguerlo atendre, s'ha casa y departaments ab comoditats, lloguer módic, situat en lo més céntric de la ciutat.

VIUDA DE M. IBÁÑEZ, Caspe
Carrer Mejor, núm. 21

S'ha fundat en aquesta ciutat una nova entitat sportiva que, entre altres sports, se dedicarà amb preferencia al «skating ring», per al conreu del qual s'està construint una pista al local que fou del Sport Tennis Club, carrer de Boule.

Se nomenarà aquesta nova entitat Ideal Sport, i s'anunciarà el seu acte inaugural per al dia primer de Març.

Desitgem força vida y prosperitat a la nova entitat sportiva.

Se diu que aquesta setmana se farà una nova combinació de governadors civils.

REPASSADORES.—En la fàbrica d'Amiel y Sardá, carrer de Rosich, 10, se'n necessiten.

Se'ls facilitarà tteball a domicili.

SECCIO OFICIAL

Arcaldia Constitucional de Reus
ANUNCI

Aprovat en principi per la Junta municipal en sessió de segona convocatòria celebrada en el dia d'ahir, el repartiment general del corrent any, se fa saber per acord de la mateixa Corporació, que queda exposat dit repartiment al públic en les oficines de l'Administració d'arbitris municipals durant el plas de vuit dies feiners per a que puguin examinar-lo els vehins contribuintes i presentar les reclamacions d'agravi que estimin procedents.
Reus 6 de Febrer de 1913.—L'arcalde, Manuel Sardá.

Centre de Lectura
AVIS

Se convoca als senyors socis a la reunió general extraordinària que tindrà lloc el proper diumenge dia 9 dels corrents, a les 5 de la tarda, per a tractar del arrego del teatre de la societat.
Reus 2 de Febrer de 1913.—P. A. de la J. D.—El secretari de torn, Pere A. Savé.

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 6 FEBRER 1913

NAIXEMENTS

Lluïsa Olivé Camafort.—Manuel Gené Jancosa.—Rosa Badía Aguiló.

DEFUNCIONS

Francisca Artells Carcolé, 49 anys, Creu Vermella, 4.

MATRIMONIS

Lluïsa Campos Montané amb Paula Casanovas Cartañá.

Informació comercial diària pera FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.—Aragó superior a 19'— ptes. los 55 kilos.	
» mitjà a 17'50 »	
» horta a 15'50 »	
» Comarca a 13'— »	
Ordi.—Aragó a —'— » quartera.	
» Urgell a —'— »	
» Comarca a 10'50 »	
Moresch.—Aragó a —'— »	
» Comarca a —'— »	
» Extranger a 20'— » los 100 kilos.	
Faves.—Comarca a 15'— » quartera.	
Favons.—Comarca a 14'— »	
» Andalusia a 30'— »	
» Valencia a —'— » los 100 kilos.	
Burdanya.—Comarca a 16'— »	
Fesols.—Comarca a —'— »	
» Urgel, a —'— »	
Garrofes a 26 rals quintá.	

Situació del mercat. Sostingut.

Farines y despulles

Farina de 1.ª a 43'— ptes sach de 100 kilos	
» redona a 41'— id. id.	
» 2.ª R. a 33'— id. id.	
» 2.ª B. a 30'— id. id.	

Farineta a 18'— ptes. lo sach de 70 kilos.

Terçerilla a 16'50 id. lo sach de 70 id.

Trits a 29 rals lo sach.

Segó a 22 id.

Situació del mercat. Sostingut.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus a 130 ptes.	
Id. de 94 a 95 » a »	
Rectificat de 96 a 97 » a 130 »	
Desnaturalisat de 88 a 90 » a »	

Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint-se'ls preus per no fabricar sen de vi.

Vins

Negre superior de 6 l/2 a 7 l/2 rals gran.	
Id. corrent de 6 a 6 l/2 id.	
Elasch superior de 6 l/2 a 7 l/2 id.	
Id. corrent de 6 l/2 a 7 id.	
Rosat de 6 l/2 a 7 id.	
Mistels.—Negre de 50 a 55 ptes. carga	
Blanca, de 48 a 52 id.	
Granatxa, de 50 a 55 id.	
Moscatal, de 60 a 65 id.	

Situació del mercat. La disminució de negoci que com tots los anys té lloc en aquesta época, continua notantse certa fluixetat en les cotisations; operantse poc.

Ametlles

Mollar en crosta a 61'— ptes. sac 50 Ka.	
Esperansa 1.ª en gra a 117'50 » qq. 41.600	
» 2.ª a 112'50 » » »	
Comú del país a 110'— » » »	
» d'Aragó a 110'— » » »	
Llangueta a 117'50 » » »	
Planeta a 135'— » » »	

Situació del mercat. Sostingut y molt sollicitat.

Avellanes

Garbellada a 47'— ptes. sac 58'4 kilos.	
Propietari negreta a 47'— » » »	
» embarc a 44'— » » »	
En gra 1.ª a 74'50 » quintá 41'600	
Id. 2.ª a 73'— » » »	

Situació del mercat. Flúix per manca de demandes.

Pesca salada

Escallá: Arribats los vapors «Cete» y «Dana» trobant lo mercat ab existència:	
» Islandia Faxe a 47 ptes. los 40 k.	
» Id. primera 46 » » »	
» Id. mitjà 43 » » »	
» Id. Libro sup. 47 » » »	
Peix-palo superior a 46 » » »	
Tripa de bacallá a 24 duros » » »	

Nota.—S'espera'l vapor «Setabal» ab carregament important.

Congre: Los primers arribos de la marca J. M. calitat extra a 29 duros los 40 kg. Classe corrent a 27.

Tunyines: Venda nula, puig es fora d'epoca. Segueixen algunes existencies en magatzems, pretenent preus elevats.

Sardines:

Viveros de 36 a 38 ptes. miller.	
Carriños de 36 a 38 » » »	
Parrochas de 6 a 9 » » »	

Los peixos d'Andalusia en los darrers arribos van millorant en calitat.

Olis

Fi d'Aragó de 23'— a 24'— ptes. cantí 15 ks.	
Fi d'Urgell » 22'— a 23'— rals cortá 3'75 »	
Fi del Camp » 22'— a 23'— » » »	
Segona ho » 18'— a 19'— » » »	
Classes fluixes » —'— a 17'— » » »	
De remolta vert » 90'— a 95 ptes. carga 115 ks.	
De remolta groch » 92'— a 98 » » »	

Los olis nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y cucats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg., los olis de Camp y de Rambla de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILI AULÉS

Gran fàbrica de mosaichs hidràulichs
Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir lo gen- eral en immillorables condicions de duració y permanencia dels colors.
Preus sense competencia.—Camí de Riudoms, 3.-Reus

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid
Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª - REUS

Métode nou y sens dolor per al tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant lo paladar ente- rament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat ab extraccions sense dolor y corones d'or y porcelana.

Preus econòmichs

Consulta: A Mora d'Ebre los dijous primer y tercer de cada mes
Gratuita de 12 a 1 tots los dies excepte'ls dijous y dies festius

Companyia Francesa del Gramophone
Representació y dipòsit
R. PERPINYA
Major, 22.-REUS Despaig: 24, pral.
Nous preus. Nous Aparells. Nous Discs.—Bellotges Gramophons.—Dischs.—Aparell BEBE ab quatre Discs, 50 ptes.—Catàlechs gratis.

Agencia de Transports y Acarreus

Baptista Argilaga

Güell y Mercader n.º 17 (Hostalets). Teléfon 192

Serveys diaris a domicili entre Mora d'Ebre, Lleida, Valencia y Barcelona
Corresponsals: a BARCELONA, Josep Capdevila, Comtal, 35
a MORA D'EBRE, Casanova y Tramunt, Palla, 7

NOTA: Servey especial d'acarreus.—Informes pera passatges per la línia Brasil, Rio de la Plata y Buenos Aires.

EDUARD RECASENS

Corredor de Comers Collegiat
Arraval Santa Agna, 55.—Teléfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotisations diaries, demati y tarda.—Operacions a plas ab cambi en ferm	
Interior.	83'98
Norts.	102'15
Alacants.	93'75
Orensens.	—
Andalosos.	66'50
Banc Colonial.	—
Rio Plata.	—
BORSA PARIS	
Norts.	478'—
Alacants.	438'—

CAMBIS EXTRANJERS

Barcelona: Francs. 7'35. Lliures. 27'10	
Madrid: » 7'25. » —	

FUTURS DE COTÓ

Ordres pera les Borses de Liverpool y New-York
Cotisations diaries.—Follets explicatius
COMPRA-VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferroviarias, Municipals de Barcelona y tots los que's cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

VERMOUTH demanenlo en totes parts
sech y dols MAYNER Y PLA.

FOMENT se ven a Barcelona al kiosco del LICEO Rambla del Centre
A Tarragona Kiosco de J. Munté, Rambla S. Joan

AVIS

Conrad Vernet Nogués

S'ofereix als seus clients y al públic en general pera gestionar tota mena de compra y venda de finques, com també préstams hipotecaris.
A les persones que's dignin honrarlo ab sa confiança pera l'administració de finques aixís com pera la colocació de quantitats a préstam, procurarà servir-les ab tota garantia y reserva.
Despatx: Carrer Sant Joan, 5, entressol.
Hores: de 9 a 11 y de 2 a 3 tarda.

BOTES

Teodor Vernet
S. Francisco Xavier, 4. Reus

Se venen botes de 4, 2 y 1 carga, de superior calitat a preus baratos.

NOTARIA

de don JOSEP MARIA CAMPS SAN- PONS, advocat, successor de don Tomás Jordi Espinás, Vilá (Bon) 11 entressol, cantonada a l'Arraval de Santa Agna.
IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

ENOFOSFORINA

Reconstituyent lo més efíacs y rápit pera les convalescencies y agotament. Retorna l'apetit, lo benestar y l'alegria.

Es tónico cerebral perque remineralisa la MATERIA GRIS donantli vitalitat y energia.

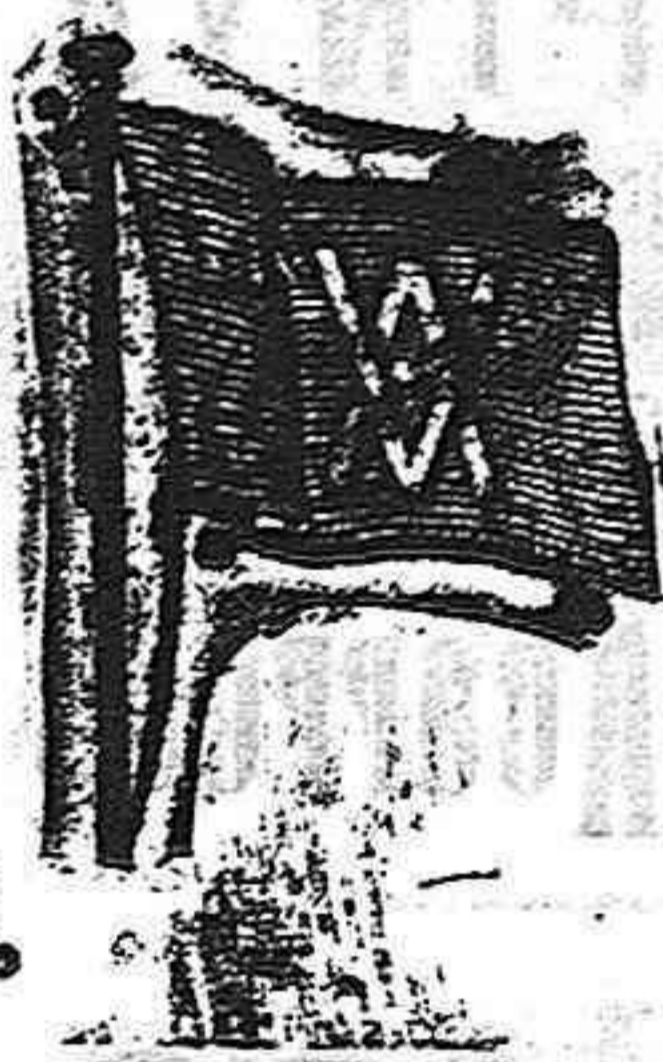
Se ven a tot arreu y a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; y
Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

IBARRA y C. ^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab trasport al vapor "Luarca núm. 3," y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Gette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Gette y Marsella

Febrer	6	Vapor Cabo Santa Pola	Febrer	7	Vapor Cabo Roca
"	13	" " Higner	"	14	" " San Martín
"	20	" " Roca	"	21	" " San Vicente
"	27	" " San Martín	"	28	" " Oropesa
Mars	6	" " San Vicente	Mars	7	" " Toriñana

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

Les manufactures alemanyes

al preu de cost + 10 %

Especialitat en

Relloctes de tota classe	
joyeria y plateria	
máquines pera retratar	(desde 25 pessetes)
cinematografos	(desde 50 pessetes)
máquines pera cosir	(desde 75 pessetes)
" " escriure	(desde 100 pessetes)
bicicletes	(desde 75 pessetes)
motocicletes	(desde 300 pessetes)
automóvils	(desde 3000 pessetes)

armes de tota classe
binocles y lentes d'última moda
mobles de tota classe
confacció pera senyora y home

posantse en compte lo preu original que costa. Le benefici de la casa consisteix unicament en 10 % que s'augmenten lo preu de cost mencionat.

per exemple: no A. F. 20 rellotge d'or pera senyora
preu de cost pessetes 22,50
més 10 % " 2,50
preu de venda Ptes. 25,-

Molt bones referencies de tota classe de públic espanyol com de senyors capellans, metges, militars, comersos de tota mena, etc., etc.

En tots los rams esmentats hi ha constantment objectes usats que per qualsevol motiu se venen a preus excepcionals. Una llista mensual de tals ocasions s'envia a qui la desitja.

Demáninse ofertes (incloint lo segell pera la contestació) a la casa

Arnold Feuer
Berlin-Charlottenburg
Gervinusstrasse, 24

Los respectius catálogos ab dibuixos y preus se remeten contra envie de 1 pesseta en segells de correu que lo fer una demanda se dedueix de l'import. Indiquis l'article que's desitja.

Nota: Cartes pera Alemanyia costen 25 céntims. No's poden admetre les cartes insuficientment franquejades.

S'ADMETEN REPRESENTANTS SERIOS

DEL 11 JANER A 17 FEBRER

VISITEU LA LIQUIDACIÓ PERMANENT

VENDA DE TROSSOS Y RETALLS

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, NUM. 1